

Ideer til valg af elevråd på skolen

Forberedelse op til elevrådsvalget

Planlægning

Det kan være en ide at skrive elevrådsvalget ind i skolens fælles årskalender, så valget fra starten af året er synligt for alt personale på skolen (bemærk, at det i Københavns Kommune er besluttet, at elevrådsvalget afholdes senest den første fredag i september).

Valgturné i klasserne

Kontaktlærer for elevrådet og tidligere medlemmer af elevrådet tager rundt i klasserne op til elevrådsvalget for at fortælle om elevrådsarbejdet. Samtidig kan der tales lidt om, hvad det vil sige at være repræsentant og stemme for andre end en selv. Målet med disse turnéer er at fange elevernes interesse for elevrådsarbejdet og starte tankerne, inden det rigtige elevrådsvalg finder sted nogle dage efter.

Valgtema på årgangsmøde, morgensamling eller andet

Der kunne også laves turnéer i lidt større skala – fx på et årgangsmøde, hvor kontaktlæreren sammen med skolelederen/afdelingslederen fortæller om elevrådet og dets vigtighed. På mødet kan nogle elever fra det gamle elevråd, fortælle lidt om deres egne oplevelser og tanker.

Valgarbejde med kandidaterne til elevrådet

For at lære eleverne om arbejde omkring et demokratisk valg starter skoleåret på nogle skoler med, at alle elever bliver spurgt, om de har lyst til at stille op til elevrådet, hvorefter kandidaterne møder til et formøde med elevrådskontaktlæreren. På formødet formulerer eleverne deres mærkesager, laver valgtaler og plakater, som de kan hænge op i deres klasser eller rundt omkring på skolen. Elevrådet bliver således mere synligt for alle elever og personale på skolen, og måske kan der også skabes en lyst og nysgerrighed hos flere elever.

Selve elevrådsvalget

I København er det besluttet, at der afholdes fælles valg til elevrådet den første fredag i september, men enkelte skoler foretrækker at afholde valget inden sommerferien.

Selve valget kan tilrettelægges på flere måder, men under alle omstændigheder er det en god idé, at skolen har udarbejdet en procedure for valget og nogle gode råd til klasselærerne i f. m. valget i klasserne og til valgets forløb, fx:

- Hvad skal der ske i de enkelte klasser?
- Hvad skal klasselærerne være særlig opmærksomme på i f. m. valget?
- Hvad er en god elevrådsrepræsentant?
- Skal formand og næstformand vælges direkte på dagen med kampvalg el. andet?

Valg i klasserne

Hvis skolen bruger den klassiske model, hvor der vælges en elevrådsrepræsentant fra hver klasse, bør der også vælges en suppleant, der kan tages over ved repræsentantens fravær.

Det er en god idé, at de elever, der er interesserede i at blive valgt, fortæller klassen hvorfor i en lille valgtale. Nogle steder har man tradition for, at repræsentationen i elevrådet fra klassen går på skift. Dette kan være en god idé, hvis der er mange elever, der er interesserede, men kræver, at der løbende afsættes tid i klassen til at drøfte elevrådsarbejdet – både før og efter elevrådsmøderne – så den næste repræsentant kan tage over fra den forrige.

Fælles valg med valgkamp

Nogle skoler vælger at holde en fælles valghandling, hvor eleverne kan stille op og holde en kort valgtale. Denne valgform kan fx anvendes på et årgangsmøde – typisk i udskoling, hvor der så vælges elevrådsrepræsentanter for udskoling samlet.

Enkelte skoler bruger også direkte valg til valget af formand og næstformand. Disse to poster vælges så blandt de elever fra hele skolen, som gerne vil stille op som formand/næstformand. Dette kan kombineres med en valgkamp med plakater og lignende og et fælles valg møde, hvor kandidaterne kan uddybe deres grunde til at stille op og måske diskutere med de andre kandidater.

Valg på skoleskemaet

For at sætte fokus på demokratiet og elevrådsvalget vælger nogle skoler også at lave et fælles fokus på demokrati og valg den dag, hvor der er valg til elevrådet. Det kan være alt fra en enkelt lektion til en hel formiddag, hvor eleverne drøfter og arbejder med demokrati.

Andre overvejelser

Elevrådsvalg bør altid være skriftlige og hemmelige. Der stemmes skriftligt, og det er kun valgets vinder(e), der bliver annonceret - uden stemmetal. Dette for at sikre, at alle de opstillede får en god oplevelse ud af det.

Der skal ikke nødvendigvis vælges 1- 2 repræsentanter fra hver klasse. Tvungen deltagelse vil i nogle tilfælde blot skabe nogle uengagerede elevrådsrepræsentanter. I stedet kan man lade antallet af repræsentanter være mere åbent og fx arbejde med et vist antal pr. årgang eller afdeling. Dog bør man være opmærksom på ikke at udelukke en hel årgang eller afdeling.

Det er vigtigt i forløbet op til, og på selve valgdagen, at der bliver kommunikeret en seriøsitet, der viser, at valget er vigtigt og dermed også forpligtende for dem, der stiller op. Skriv det i skolens kalender, på hjemmesiden, lav plakater, stemmeurner, stemmebokse og stemmesedler, så valget bliver en lille event. Måske kunne det gamle elevråd producere en reklamevideo, der annoncerer valget og fortæller om arbejdet i elevrådet.